75 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXV. Ч. 188. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ЖОВТНЯ 1968 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 10, 1968 No. 188. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Середа, 9 жовтня, 1968

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ ДЖАНСОН В ЧЕТВЕР 10го жовтня о год. 7:45 увечері за східнім літнім часом промовлятиме на радіовій стації Нешенел Бродкастінг Компані та закликатиме виборців голосувати на демократичних кандидатів до Палати Репрезентантів і до Сенату та на кандидата на президента Гюберта Гомфрі. Це буде перша радіова промова в рамках виборчої кампанії, бо досі Президент тільки принагідно порушував справу виборів. Цю промову, яка триватиме до 15-ох мінут, Президент виголосить в Білому Домі, і пізніше з рекорду її передаватимуть через радіо.

ПАНІ РИЧАРД М. НІКСОН ЗАЯВИЛА на пресовій конференції у Вашингтоні, що вона разом із п'ятьма іншою панями республіканками вестиме виборчу кампанію в Річмонді, Шикаґо, Дітройті, Колюмбусі, Піттсбурґу і Філядельфії. Ця виборча кампанія триватиме від 21-го жовтня до 26-го жовтня. З пані Ніксон поїдуть ще такі пані: пані Джордж Ромні, дружина мишиґенського губернатора, дві дружини сенаторів - республіканців пані Джан Таверс і пані Чарлз Г. Персі та дві дружини конґресменів - республіканців пані Джеральд Р. Форд і пані Леслі С. Арендс.

У ВИДАВНИЦТВІ МЕКМІЛЛЕНА В НЮ ЙОРКУ появилася книжка про „останніх царів Романових" під заголовком „Роки золотого когутика" (Ірс ов ти Голден Кокрел", яку написав професор історії в Стейтовому університеті в Вінґгемтоні Сідні Гаркейв. Автор говорить про те, як останній російський цар Николай був сліпий на те все, що діялося в його імперії в 1916 і 1917 роках. Професор Гаркейв пише, що це не була сліпота царя, бо сліпою була вся царська система, яка не бачила, до чого воно йде, і яка може бути прикладом на це, як не треба урядувати. Найцікавіше це, що автор гадає, що теперішня совєтська Росія в багатьох пунктах подібна до царської Росії з XIX віку.

АҐЕНЦІЯ ПУБЛІЧНОЇ ОПІНІЇ д-ра Джорджа Геллупа стверджує, що цьогорічна виборча кампанія президентських кандидатів дуже нагадує кампанію з 1948-го року, коли всі передбачали, що виграє вибори нюйоркський губернатор Томас Дюї і програє президент Труман. Тепер всі ворожать, що виграє Ніксон, і що програє Гомфрі. Але д-р Геллуп додає, що в 1948 році Труман вже у вересні того ж року почав збільшувати число голосів, яке він діставав під час опитувань. Гомфрі не збільшував своєї популярности у вересні, не втішається він більшою популярністю і в жовтні. Д-р Геллуп не виключає можливости, що Гомфрі може виграти вибори, коли в останніх тижнях передвиборчої кампанії виявиться, що він буде ліпшим президентом, як Ніксон.

ГРУПА НУРЦІВ СТАРАЄТЬСЯ ДОСЛІДИТИ італійський пасажирський корабель „Андрея Дорея", який кільканадцять років тому затопився був недалеко Ню Йорку і лежить на дні океану. Ці нурці мали б ствердити, чи цей затоплений 29.000-тонний корабель можна б витягнути вгору. 14-ох нурців очолює 34-річний Ален Красберґ із Аннаполісу. Два моряки зможуть цілий тиждень жити під водою біля затопленого корабля. Вони будуть в спеціяльному танку, 10 стіп глибини та довгоги і 6-ох стіп ширини. Танк матиме комунікацію з матірним кораблем, що стоятиме на океані.

У СВІТІ

ДЕЛЕҐАЦІЯ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ НА ПАРИЗЬКІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРИПИНИЛА свої понеділкові пресові конференції, подавши викрутний арґумент, що голова делеґації Хуан Туї і пресовий речник Нґуєн Тань Ле „дуже зайняті". Насправді — в'єтнамські комуністи заатаковані вістками американської преси, наче б керівники американської делеґації рішили переконати президента Джансона, щоб припинити бомбардування Північного В'єтнаму, чого вічно вимагають комуністи. Тому вони воліють виждати, що з'ясується становище ЗСА.

ПАПА ПАВЛО VI ДІСТАНЕ вичерпний звіт про враження, що його породила серед духовних і світських кол у широкому світі його остання енцикліка, що підтримала принципове негативне становище Католицької Церкви в справі контролі народин. Мішана духовно - світська Комісія нараджувалась над отим звітом впродовж 10-ох днів, не узгіднивши свого становища. Рішено, що цілком об'єктивне звідомлення має виготовити кардинал Моріс Рой з Монтреалю.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ГАРОЛД ВІЛЬСОН ЗАПРОСИВ на нараду до Лондону прем'єра британської Північної Ірляндії Теренса О'Нілла у зв'язку з вибухом гострих заворушень у Північній Ірляндії між тамошніми католиками і протестантами. Понад 100 осіб було ранених, 29 осіб арештовано. У рр. 1919-22, після довголітньої визвольної боротьби південна католицька частина Ірляндії здобула повну державну незалежність, а північна, зложена з 6-ох повітів, здебільша протестантська, зберегла домініяльний зв'язок з Британією.

БРИТІЙСЬКИЙ МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПРИГАДАВ у своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй чорним державам Африки, що чорні африканські діячі раз-у-раз палко виступали в обороні принципу самовизначення, але від року Нігерія веде криваву війну проти своєї колишньої провінції, яка проголосила себе незалежною республікою, не дозволяючи їй на самовизначення. Виступ міністра Майкела Стюарта був найміцнішим і одвертим оскарженням мурінських африканських лідерів в гіпокризі та маскуванні своїх імперіялістичних зазіхань супроти сусідніх племен — гучними гаслами.

ІНДІЯ ПЕРЕЖИВАЄ НОВУ СТИХІЙНУ КАТАСТРОФУ повені: зливні дощі спричинили велику повінь й обсунення численних лявин в трьох північних гірських провінціях — Західній Бенгалії, Бігарі й Ассамі. Згинуло коло 800 осіб. Зірвані мости й залізні шляхи внеможливлюють допомогу.

В'ЄТКОНҐ ТЕРПИТЬ на брак харчів і одяг — посередньо признав це офіційно північно - в'єтнамський уряд, який проголосив, що він вислав В'єтконґові, себто південно - в'єтнамським комуністичним повстанцям, 50,000 тонн рижу, 500 тонн медичних припасів і 10 мільйонів ярдів одягового матеріялу. Ясно, що ті речі отримано з СССР і Комун. Китаю.

Президент не змінить своєї політики супроти В'єтнаму

Вашингтон. — Президент Джансон радше передасть вирішення проблеми війни-миру у В'єтнамі своєму наступникові, ані ж погодиться на припинення бомбардування Північного В'єтнаму на диктованих комуністами й неприйнятливих для Америки умовинах — твердить вашингтонський кореспондент „НИ Таймсу" Ніл Шіган. Президент Джансон відкидає такий мир у В'єтнамі, який насправді був би фікцією, обманом. Він погодиться негайно на припинення всіх налетів проти Північного В'єтнаму, але тільки тоді, коли комуністи подадуть ґарантію, що вони не використають цього для покращання своєї воєнної ситуації і для завдання більших втрат американському війську. Тому Президент буцім-то вирішив із своїми найближчими дорадниками, що ліпше не проголошувати на останніх трьох засіданнях Паризької конференції, які ще відбудуться перед листопадовими виборами, одностороннього й безоглядного припинення налетів проти Північного В'єтнаму, бо хоч з одного боку це збільшило б виборчі шанси демократичного кандидата Гюберта Гомфрі, з другого боку дало б арґумент Ричардові Ніксонові, що демократичний Уряд легковажить безпекою і життям американських вояків у В'єтнамі, маючи на оці тільки президентські вибори в Америці. Заступник голови американської делеґації на Паризькій конференції, Сайрус Венс, вже вернувся до Парижу. Він заявив пресі, що ЗСА готові припинити бомбардування Північного В'єтнаму „коли б ми мали підставу вірити, що північні в'єтнамці готові разом із нами зменшити воєнні дії і поважно шукати миру".

Віллі Брандт конферував з Андреєм Громиком

Об'єднані Нації. — Міністер закордонних справ Західньої Німеччини, Віллі Брандт, перевів у минулий вівторок 8 жовтня ц.р. в домівці совєтської місії в Ню Йорку півторагодинну конференцію з совєтським міністром закордонних справ Андреєм Громиком. Хоча про зміст і вислід їх наради не подано ніякого комунікату, проте сам факт безпосередньої наради тих двох міністрів став певною політичною подією, які ніби вказівка на можливість зменшення існуючого напруження в Европі. Останню безпосередню нараду з совєтським міністром закордонних справ, Громиком, мав ще в 1962 році попередник Брандта, д-р Ґергард Шредер в Женеві. Теперішню нараду переведено буцім-то за ініціятивою Громика. Як відомо, Москва раз-у-раз гостро атакує Західню Німеччину, відкидаючи всі її примирливі спроби та вічно таврувуючи її ніби за „імперіялістичний реваншизм" і „відроджуваний нео-нацизм", мотивуючи „німецькою небезпекою" вмарш совєтських військ до Чехо-Словаччини й обсадження чесько-німецького кордону кількома совєтськими змоторизованими дивізіями. Брандт за твердженням газет — запевнив Громика, що Західня Німеччина не має ніяких агресивних замірів та не плянує насильної зміни існуючого територіяльно-політичного стану в Европі, і запропонував Громикові перевести переговори з метою проголошення обома сторонами, що вони відмовляються від воєнних засобів. Безпосередньо перед від'їздом Брандта до совєтської місії — він мав ще „діловий обід" з державним секретарем Діном Раском. Швидко після своєї наради з Віллі Брандтом Андрей Громико відлетів з Ню Йорку до Москви.

IX КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ ПОЧИНАЄТЬСЯ В П'ЯТНИЦЮ ЦЬОГО ТИЖНЯ; СЕКРЕТАРІЯТ КУК ЗВІТУЄ ПРО ТРИ РОКИ ДІЯЛЬНОСТИ

Вінніпеґ, Ман. — Тут завершується підготова до Дев'ятого Конґресу Українців Канади, що починається вже в п'ятницю цього тижня, 11 жовтня. З цієї нагоди з Канцелярії Комітету Українців Канади розіслано збірку інформаційних матеріялів екзекутивного директора КУК д-ра С. Кальби про пророблену працю КУК за останні три роки, в 1965-1968 рр. У збірнику під наг. „Звідомлення" сказано, що тепер КУК охоплює 31 складову українську організацію на території Канади і що впродовж трирічного періоду в країні активно працювали 27 Відділів КУК та є ще декілька Представництв у менших осередках. Незмінним президентом Комітету Українців Канади є о. прелат д-р Василь Кушнір, обраний президент СКВУ.

За трирічний період КУК пробив видатну діяльність, як організатор і координатор українського життя в Канаді у всіх його аспектах, або й спричинився до здійснення різних проєктів, яким патронував. Так, напр. у 1966 і частково в 1967 роках в багатьох містах Канади було урочисто відзначено 75-ліття поселення українців у тій країні; на святі в Манітобі зібралося 25.000 українців, до яких промовляв тогочасний прем'єр Канади Л. Пірсон. З ініціятиви КУК відбувався культурний обмін між окремими областями Канади: висилались хори, танцювальні групи тощо. Також у відзначуваннях 100-ліття державности Канади КУК і його організації-члени взяли видатну участь, маніфестуючи на всеканадійському форумі українське національне ім'я, наше мистецтво та подаючи при всіх нагодах моральну допомогу поневоленій Україні в її боротьбі за справедливість і державність. Під час святкування 100-ліття Канади було офіційно відкрито в Оттаві тримовну Пропам'ятну Таблицю про українських поселенців і загальну участь українськоі спільноти в житті Канади. Рада відзначила Століття

(Закінчення на стор. 2-гій)

Республіканці мають видати на президентську кампанію понад $20 мільйонів

Ню Йорк. — Співробітники колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона заявляють, що цьогорічна виборча кампанія в користь Ніксона коштуватиме понад $20 мільйонів, що буде рекордовою сумою. Вони гадають, що рекордом буде і ця сума, яку видадуть демократи на виборчу кампанію в користь віце-президента Гюберта Гомфрі. Збільшення витрат на виборчу кампанію настало тому, що вже кілька років існує інфляція, і тому, що цього року великі суми видадуться на телевізійні виступи. Співробітники Р. Ніксона хваляться, що вони зібрали більше фондів на виборчу кампанію, як демократи. Ці фонди дадуть себе відчути найбільше в останніх тижнях виборчої кампанії. Республіканський фінансовий референт Моріс Стенс повідомив, що 1,000 жертвовавців склали пересічно по $15, що дало суму $ 2,250,000. Влаштовувані прийняття в ціні $ 1000 дали присутнім $4.5 мільйона. Більше число жертвовавців склали на виборчий фонд по $ 1000 і більше. Майже половина витрат призначена на телевізійні виступи.

Ізраїль пред'явив плян замирення з арабами — араби відкидають

Об'єднані Нації. — Ізраїльський міністер закордонних справ Абба Ебан пред'явив у своїй промові на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй в минулий вівторок 8 жовтня ц. р. 9 принципів, на базі яких Ізраїль пропонує замирення на Близькому Сході. У тих принципах стверджується необхідність складення постійних і забезпечених кордонів між Ізраїлем і всіма його арабськими сусідами, — створення здемілітаризованих смуг, — право свобідної плавби ізраїльських кораблів по Суецькому каналі й затоці Акаби, — справу спільної розв'язки проблеми арабських втікачів і т. п. Абба Ебан не вжив вислову „відкликання ізраїльських військ" з окупованих ними арабських земель — чого найбільше домагаються всі арабські держави, але говорив про „відповідне розташування військ" після усталення політичних кордонів. Він заперечив теж, наче б Ізраїль вже остаточно односторонньо вирішив проблему східньої частини Єрусалиму, яка належала Йордании, але заявив готовість піддати святі місця в тій частині Єрусалиму під міжнародне управління. За найбільшу поступку Ізраїлю арабам коментатори вважають закінчення вимоги щодо безпосередніх переговорів між Ізраїлем та арабськими державами та заявлення готовости узгіднювання розбіжностей з арабами за посередництвом офіційного посередника Об'єднаних Націй, Ґуннара Ярріна. Хоч Абба Ебан не вживав ніяких гострих слів на адресу арабів й очевидячки старався зробити враження примирливости — перша реакція арабських репрезентантів в ОН була неґативна. Майже всі вони заявили журналістам в кулуарах, що Абба Ебан не сказав нічого нового, що дотепер було не відоме, та що — головне — Ізраїль надалі відмовляється звільнити окуповані ним арабські території.

Рей С. Блісс, сенатор Дірксен привітали „Свободу"

Як уже частинно інформовано, „Свобода" з нагоди свого 75-річчя одержала багато гратуляцій і привітань, включно з привітаннями від президента Джансона та віце - президента Гюберта Г. Гомфрі. Між останніми телеграмами на окрему увагу заслуговують привітання від голови Крайового Комітету Республіканської партії Рея С. Блісса та лідера республіканської меншости в Сенаті ЗСА сенатора Еверета Дірксена. Обидва привітання в перекладі на українську мову звучать:

Дорогий Пане Драгане!

Гратуляції з нагоди 75-річчя „Свободи". Праця, яку виконує Ваш часопис у постачанні американським українського роду добрих інформацій, є в найкращих традиціях американської журналістики.

Маю велику приємність причинитись до багатьох інших у привітанні Вас з нагоди цих роковин.

З найкращими бажаннями,

Рейс С. Блісс

Дорогий Пане Драгане:

Пересилаю свої гратуляції з нагоди 75-их роковин заснування українського щоденника „Свобода". Велич Америки віддзеркалена в конституційних ґарантіях свободи преси, свободи віровизнання, свободи громадян добиватися правди, що доведено також до свободи людей у цій країні зберігати свою культуру й мову та спадщину, що її принесли з собою з численних країн всього світу.

І ще іншою величчю Америки є її чужомовні часописи — деякі з них писані цілком у мовах країн походження, деякі писані англійською мовою, деякі двомовні, які на багато ладів давали поштовх своїм читачам — ставати лідерами в громаді, в ділянках адміністрації, торгівлі, праці й хліборобства.

Я певний, що український „Свобода" проявив якнайбільшу працю не тільки в обслуговуванні своїх читачів, як згадано вище, але також у натхненні американців українського роду амбіцією перейняти провід вільних українців у всьому світі, щоб сприяти боротьбі за волю і самовизначення для української нації, яка живе тепер за залізною заслоною. Світ знає про хоробру боротьбу українців, щоб здобути собі волю й самовизначення, і це такі часописи, як ваш, дають тому народові моральну відвагу сподіватися і мріяти і молитися за свою незалежність і самовизначення.

Із найкращими бажаннями,

Еверетт МекКінлі Дірксен

Конґресова Конференція погодилася на строгий законопроєкт про контролю зброї

Вашингтон. — Палатно-Сенатська Конференція узгіднила різниці між двома законопроєктами, що їх були схвалили обидві Палати Конґресу, і прийняла той проєкт, який забороняє продаж пальної зброї й амуніції за допомогою пошти. Цей законопроєкт забороняє також продаж зброї немешканцям даного стейту. Згідно зі схваленим Конференцією проєктом не можна буде продавати вогнепальної ручної зброї особам, що не мають скінчених 18 років. Рішення цієї Конференції мають ще затвердити обидві Палати Конґресу, поки їх можна буде вислати до підпису Президента. Головним спонзором цього законопроєкту був сенатор демократ із Коннектикату Томас Додд, який сказав, що принятий проєкт є стомилевим кроком до того законопроєкту, який вможливить дійсну контролю над зброєю, включно з реєстрацією зброї. Підписаний закон має почати обов'язувати від 10-го грудня ц. р. Закон про заборону імпорту вогнепальної зброї з закордону буде обов'язувати негайно після підпису.

Окружний Комітет стейту Коннектикат відзначить 75-річчя УНСоюзу

Ню Гейвен, Конн. — Окружний Комітет Відділів УНСоюзу стейту Коннектикат вирішив на своїх зборах, які відбулися тут минулої неділі, 6-го жовтня, відзначити святочно 75-річчя Українського Народного Союзу бенкетом із концертовою частиною, або репрезентативною академією для членства і ширшого громадянства стейту. Остаточні пляни цієї імпрези будуть апробовані Окружною Управою після перевірки можливостей одержання відповідної залі на таку імпрезу.

Цими організаційними зборами Окружного Комітету проводив його голова проф. Іван Телюк, який зреферував на початку нарад стан організаційної кампанії Округи та поодиноких відділів. Найкращі осяги в цьогорічній кампанії виявили, за словами голови, ось такі відділи: 277-ий із 20 новими членами (секретар д-р Є. Гомотюк), 59-ий із 13 членами (секретар М. Галькевич), та 54-ий відділ із 11 членами (секретар В. Добчанський). Особливу увагу присвячено на нарадах неактивним відділам, розглядаючи рекомендацій для їх оживлення, або злуки з іншими відділами Округи. В дискусії над святкуванням 75-річчя УНСоюзу порушено теж справу 55-річного ювілею 277-го відділу, який припадав вже раніше, але його досі не відзначено відповідною імпрезою.

Приявний на зборах заступник головного предсідника Володимир Сохан виголосив коротку доповідь про плянування організаційної кампанії, підкреслюючи проспекти для забезпечення та про загальний стан УНСоюзу, який із найбільше модерними плянами забезпечення і професійною забезпеченевою службою постійно від самих початків існує своєю діяльністю із допомоговою, громадською і політичною працею для добра своїх членів та всього українського народу. Над питаннями скріплення організаційної праці Округи вив'язалася широка дискусія, в якій учасники подали цілий ряд своїх завваг і порад. Участь в дискусії взяли: професор Іван Телюк, Василь Гіна, Василь Добчанський, Анна Пресковнч, Євстахій Гомотюк, Лев Любинський, Михайло Галькевич, Григорій Слобода, Григорій Гіна і Василь Дерлиця і Володимир Василенко та В. Сохан, який подав вияснення на ряд порушених справ. Зборами закрив голова Окружного Комітету проф. Іван Телюк закликом до представників відділів посилити членську кампанію, щоб ще до кінця 1968 року придбати принаймнеше 70 нових членів.

Відділи УНС Басейну Твердого Вугілля відбули наради

Шамокін, Па. — Минулої неділі, 6-го жовтня, тут у церковній залі відбулися чергові наради представників Відділів Українського Народного Союзу т. зв. Басейну Твердого Вугілля з участю головного предсідника Йосипа Лисогора. З уваги на відсутність голови Окружного Комітету, Михайла Гетоша, який того дня був перешкоджений поважною родинною причиною, наради відкрив і ними проводив заступник голови п. Степан Мазур, секретар 242-го Відділу, а секретарювала пані Галина Словік. Після короткого слова п. Лисогора про загальний стан і розвиток УНСоюзу, перевірено активність кожного з Відділів УНС в окрузі. Виявляється, що Округа, здобувши за 9 місяців цього року 84 нові члени, виконала на 72 відсотки свою річну організаційну квоту, яку встановлено на 116 нових членів. Представники Відділів виявили надію і рішучість встановити в цьому році новий рекорд своїх організаційних успіхів. Спеціяльне признання одержали секретар 72-го Відділу п. І. Пентрунцьо та секретар 242-го Відділу п. С. Мазур за те, що обидва в цьому році здобули по 17 нових членів. Головний Предсідник висловив також признання і подяку п. М. Гентишові, пані О. Дудиш, п. І. Сидорові, пані К. Гарбест, п. Т. Панькові та пані Словік за їх віддану працю в УНС.

Під час дискусії над словом та звітами підкреслювано, що українці все ще тільки в малій частині користають із тих забезпеченевих користей, що їх дає найдешевше забезпечення в УНСоюзі. Між обговорюваними справами були ще такі, як ведення і користування Союзівкою, виплати із запомогового фонду, підготова до 75-річчя УНСоюзу.

У приявності на нарадах Вс. о. Юрія Дубицького обмірковувано можливість здвигнення на церковній площі Пам'ятника Піонерам з нагоди 75-річчя створенного тут УНСоюзу. Вс. о. Дубицький звернув увагу на ряд звязаних з цим проблем і опісля показав учасникам нарад кілька можливих місць для такого задуму.

Товариство Інженерів і Карпатський Лещетарський Клюб відбули осінню зустріч на Союзівці

Союзівка, Кергонксон. — У суботу й неділю кінця минулого тижня серед розкішної осінньої природи відбулася традиційна Осіння Товариська Зустріч Т-ва Українських Інженерів, ТУІ, Відділ Ню Йорк, і Карпатського Лещетарського Клюбу, КЛК. Присутніх кругло 180 осіб. У суботу на ширших сходинах обговорено такі питання: видання технічного словника, історичного збірника ТУІ, скликання світового з'їзду українських інженерів з нагоди 25-ліття створення ТУІ. Під час вечері відбулось льосування образу Л. Ґуцаліка, що його подарував д-р Я. Рожанковський. Вечір відкрив інж. М. Ільків, провадив ним інж. В. Гнатківський; у мистецькій частині виступали піяністи Люба і Ірина Жуки та проф. Роман Левицький. КЛК відзначив нагородами молодих тенісистів: Давинку і Андрія Ленців і Романа Ракочого, мол., а інж. Михайла Шияна за спортову поведінку та допомогу в проведенні тенісових турнірів КЛКлюбу. Після вечері на забаві грала оркестра „Темпо". У неділю 5 жовтня закінчився внутрішньо - клюбовий тенісовий турнір за чашу д-ра Я. Рожанковського, з участю 24 змагунів. Чашу здобув Зенон Матківський, перемігши у фіналі Михайла Шияна; у фіналі жінок Ірина Купчинська перемогла Христю Карпевич. Змагання провадили інж. Ярослав Рубель, голова КЛК, та інж. Роман Ракочий. Задоволені учасники зустрічі домовилися, виїжджаючи з Союзівки, вже й про наступну осінь.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Передвиборчі тижні

Вже тільки несповна місяць ділить З'єднані Стейти від президентських виборів, які відбудуться у вівторок 5 листопада ц. р. Під кінець минулого тижня „НИ Таймс" і „Вашингтон Пост" — обидва, хоч формально безпартійні, насправді демократичні й ліберальні великі щоденники, проголосили майже тотожні висліди опитувань, переведених по всій країні, з висновком, що коли б тепер відбулися вибори, то виграв би їх Ричард Ніксон, який нібито має вже більшість електорських голосів. А втім, той самий „Н. И. Таймс" рекомендував у великій передовій статті в числі з 6 ц. м. Гюберта Гомфрі на президента, рахуючись, очевидячки, з фактом, що протягом найближчих 4 тижнів може багато дечого змінитись.

Ствердив це сам Ричард Ніксон в інтерв'ю в „ЮС Нюз енд Ворлд Ріпорт", признавши, що радикальний зворот на Паризькій конференції, яка відбувається між представниками ЗСА й Північного В'єтнаму, може поважно вплинути на настрої виборців — навіть в останніх передвиборчих днях. Проголошена 30 вересня ц. р. в Солт Лейку заява Гюберта Гомфрі, що він, у випадку перемоги, припинить налети проти Північного В'єтнаму, зразу дещо підвищила його шанси. Гомфрі не може розраховувати на голоси правого крила Демократичної партії, тільки її лібeрального крила, і власне та заява негайно спричинила зворот в його користь організації Американці для демократичної акції, яка підтримувала була сен. Джорджа МекКарті. Вістка — хоч офіційно заперечена — начебто один із керівників американської делеґації на Паризькій конференції, Сайрус Венс, переконував у Вашинґтоні президента Джансона, що таки треба — умовно — припинити бомбардування Північного В'єтнаму, вказує на можливість драматичного звороту у в'єтнамській проблемі. Невідомо теж, чи безпосередній виступ през. Джансона в радіо-телевізії у найближчий четвер таки не переконає багатьох демократів і незалежних виборців — голосувати за Гомфрі.

Сам Ніксон, очевидно, побоюється, що зріст популярности третього кандидата, Джорджа Воллеса, може спричинитись до того, що ні один з кандидатів не матиме більшости, і тоді вибори нового президента переведе Палата Репрезентантів, яка має демократичну більшість. Отож за 4 тижні перед виборами — їх вислід все ще сумнівний.

Ненависники свободи

Чи може бути не тільки поганий, а й добрий комуніст? Адже комуністи, сказати б, це ж також люди, і на цій плянеті вони не беруться десь із Марса, а ростуть, як і всі інші. Звичайно, кожна людина відмінна від іншої. Однак, у питанні з носіями комуністичої ідеології такого поділу нема, бо комуністи творять ідеологію, а ідеологія — комуністів. Тим часом саме підґрунтя так зв. комуністичного вчення є в своїй основі основ брутальним, жорстоким і тиранічним: „диктатура пролетаріяту". Якщо вже на самому початку, заради нібито щастя людей, мовиться про диктатуру, то важко сподіватись добра. З історичного досвіду народів відомо, що там, де загніздиться диктатура, там з'являться кацети, в'язниці, переслідування інакомислячих, намагання обожнювати ідола-диктатора і т. п.

Нещодавно з Москви повернулась тричленна чехословацька урядова делеґація. Якщо першого разу таку делеґацію вітали в Москві маси звільнених на кілька годин від праці москвичів, то цього разу жадних „мас" на вулицях вже не було. Якщо першого разу Дубчек привіз нібито більші запевнення в „тимчасовості" окупації, то цього разу Москва з позиції сили заявила, що вона не збирається виводити все окупаційне військо. Коли першого разу Дубчек ще міг протиставитись, разом із ген. Свободою, московським вимогам, то нині він уже був безсилий. Короткочасний проблиск свободи в Чехо - Словаччині погасив тиран, аґресор-імперіяліст і реакціонер — совєтська Росія.

У світовій пресі промайнуло кілька вісток про те, що між самими діячами в Кремлі були розходження: окупувати ЧССР чи ні, вистрілювати людей на вулицях, чи поводитись стримано. Чи це означає, що були під час тих рішень „кращі" й „гірші" комуністи? Ні, бо йшлося лише про тактику, як легше й вигідніше розправитися з маленькою непокірною країною, з її волелюбними народами.

Комунізм з принципу не може бути „добрим", бо щоб утриматись при владі — мусить винищувати тих, які думають інакше, і це стосується як окремих людей, так і країн. Але будь-які винищування ніколи не тривали вічно і не проходили безкарно.

Мих. Килимний

ПРО УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ — ВІД ІМЕНИ БРАЗИЛІЙСЬКОГО МІНІСТРА

Куритиба. — Свого часу на сторінках „Свободи" подавалося про те, що бразилійський федеральний міністер праці і соціяльного забезпечення, п. Жарбас Ґонсалес Пасаріньо, чомусь так зацікавився розісланим усім впливовим чинникам „Апелем" Українсько - Бразилійського Клюбу з Куритиби, що захотів його мати в себе аж три примірники. Тепер той Клюб одержав від д-ра Боавентура Рібейро да Куня, заступника згаданого міністра, листа - відповідь. Як повідомляє Боавентура Рібейро да Куня, листа написано з доручення і за вказівками міністра Жарбаса Ґонсалес Пасаріньо. Цей документ трактує українські справи і викладає погляди на них сучасного міністра праці та соціяльного забезпечення. З огляду на те, що для загальної української політики цей лист може мати певний інтерес, наведемо у витягах головні його уступи.

..... Уважаю за честь відповісти на „Апель" Вашого Клюбу, правильніше, Вашого Героїчного Народу, синів славної та мученицької України.

Ваші ідеали шляхетні, і в їх імені проливано кров уже в добуванні Бастилії — це: воля, рівність і братерство.

У Вас незабутні традиції цієї боротьби йдуть, як це Ви добре пам'ятаєте, від 1709 року.

Ваші багатства, Ваш чорнозем, Ваше вугілля, Ваше залізо і манґан розбудили непогамовану з а хланність російського імперіялізму, і він у 1782 році насильно зробив з Вашої країни провінцію своєї імперії. Після того він просунув свої хижацькі руки далі — до Фінляндії, Польщі, Естонії, Латвії, Литви...

Україна відчула на своєму організмі, може як ніхто, гостроту російських баґнетів і твердість чобіт царських солдатів. Вашому народові, що змагався доостанку, довелося переживати, як усували Вашу мову з Ваших шкіл, топтали віру, зневажали Ваші Церкви, загарбували Ваше хліборобство, Вашу торгівлю та індустрію, — і тепер бачимо Ваш гордий нарід у поневоленні, по тюрмах, на сибірських засланнях.

У 1917 році знову зійшло для Вас сонце, і Ваша Центральна Рада проголосила вільну та суверенну Українську Народну Республіку. Одначе, в той самий час Володимир Ульянов-Ленін розпочав большевизацію Росії і творення нової імперії, більш по-диявольському організованої, як царська імперія терору. На місце Бога поставлено Комуністичну партію.

У 13-ій статті совєтської конституції сказано, що СССР являє собою соціялістичну державу, створену на основі добровільного об'єднання рівних республік. Ми знаємо, одначе, що такої „добровільної згоди" ніколи не було.

Соціялістична совєтська державність — це глум, це виклик усім тридцятьом параграфам Хартії Прав Людини, проголошеної ОН, яку підписала також Москва.

Розумна, демократично-традиційна Великобританія дала волю підлеглим їй країнам та колоніям, і це піднесло її до достойности Піонера в здійсненні Хартії Прав Людини.

Зовсім відмінне, одначе, твориться в орбіті колишнього московського Великого Князівства. За виїмком Фінляндії, всім іншим країнам у його засягові відмовляється їхніх прав.

Нам відомі дії царя Петра I в Україні після 1709 року; нам відоме усунення останнього національного правителя Вашої Держави — гетьмана Кирила Розумовського — і епілог 1782 року; відомо нам, чого досягли Ви після 1917 року, і відомий нам Акт Вашої Конституанти — славетної Центральної Ради з 22 січня 1918 року.

Тоді, одначе, сталося таке, чого світ не повинен був дозволити: російська комуністична інвазія української території. А після того 60 здебільшого російських десидентів супроти 2.440, що заявились за Центральною Радою, проголосили себе „українським совєтським урядом" і під охороною московських баґнетів запроклямували створення Української Совєтської С о ц іялістичної Республіки.

В дальших змаганнях українського народу Москва мусіла погодитися на доволі широку автономію Української Совєтської Соціялістичної Республіки. Одначе, так тривало недовго.

Москва почала нищити Вас розстрілами, тюрмами, засланнями. Мільйони Ваших людей загинули в цій боротьбі, а серед них визначні науковці, письменники, духовні особи. Знищено Вашу Православну Церкву, знищено Вашу Католицьку Церкву. Ваших селян - хліборобів обернено на панщизняних кріпаків. І нікому й нічому не було пощади: ні Вашій національній мові, ні Вашим дітям та жінкам, на яких російська хижацька лють мстилась за дії їхніх батьків чи чоловіків.

Ви просите нас, щоб Бразилія виступила в обороні Вашої країни. Тут хочу пригадати Вам, що ще на Берлінській конференції в 1884 році забезпечено основні права навіть колоніяльних народів. Отже не можна дозволити, щоб Ваша країна була поневолена в XX століттї, через двадцять років після проголошення Хартії Прав Людини. Не можна дозволити, щоб і далі тривало все те, про що пише в своїй документальній книзі український журналіст Вячеслав Чорновіл.

Ви звертаєтесь до прилюдної опінії Бразилії тому, що, на Ваш погляд, Бразилія своїм минулим і сучасним, як найбільша нація Південно - Американського континенту, вільна і народоправна, демократична, повністю управнена вимагати де б то не було пошанування Хартії Прав Людини, проголошеної ОН у 1948 році.

Я додам ще, що ми маємо тепер міністром закордонних справ, маємо нашим канцлером Маґальянса Пінто, справжнього демократа, достойного спадкоємця традицій бразилійської землі та девізи: „Воля повинна бути для всіх!"

Хочу сказати Вам, що Бразилія в 1901 році на міжнародній арені, через свого юрисконсульта Лафает Р. Перейра, обороняла право на волю не тільки такого культурного народу, як Ваш, але й поневолених народів Африки та Азії. У 1907 році в Міжнародному Трибуналі в Гаазі наш Руй Барбоза заявляв: „Найповажнішим та найважливішим питанням у справі встановлення миру на нашій землі є проскрипція, повнотне засудження інвазії і опанування чужих земель".

Бразилія живе в мирі з усіма країнами, незалежно від їх режимів. І коли ми поборюємо комунізм, то головно тому, що ця доктрина в дії заперечує свої власні слова, посягаючи на традиції, на основи волі, рівности та братерства людей. Тут справа в режимі, що „експортує" слова про волю, а в своєму засягові застосовує кайдани поневолення.

Вірю, що Ваш „Апель" у палаці Організації Об'єднаних Націй знайде підтримку представників Бразилії".

Іван Білоус

РІДНОШКІЛЬНИЙ ФОНД

По другій світовій війні приїхало до ЗСА кількадесят тисяч українців з різних земель України. За короткий час створено багато товариств і організацій різного типу, а що „молодь — майбутність народу", приступлено до заснування шкіл українознавства. За цю працю взялися найперше вчителі, які знаходили поміч у батьків і свідомих громадян. Нині в більшості тих міст, де живуть українці, є школи українознавства або, як ми їх по-старокрайовому називаємо, рідні школи. Таких шкіл є кількадесят, а в Шикаґо, Ню Йорку, Філядельфії, Дітройті є їх по декілька. Опікунами шкіл є товариства „Рідна Школа", „Самопоміч", „Учительська Громада", СУМ або Батьківські Комітети, а надбудовою — Шкільна Рада при УККА, яка веде педагогічно - організаційний нагляд, видає підручники, навчальні посібники, потрібні друки і ін.

Кожна з цих шкіл існує з оплат, що їх вносять батьки, і з прибутків із влаштовуваних імпрез. Працівники шкіл знають, як тяжко буває зв'язати кінці, бо, крім звичайних видатків, приходиться часто платити великі суми за винайм приміщення.

Шкільна Рада під оглядом матеріяльним животіє, бо не одержує жадної допомоги. Школи домагаються від Шкільної Ради мап, посібників дитячої літератури, а вона не має на це фондів. Усім школам бракує великої мапи України, видання якої коштує тисячі долярів. Є школи, які не можуть дати собі ради з видатками, і їм треба допомоги.

Шкільні працівники шукають виходу з цієї прикрої ситуації. На першому місці стоїть справа матеріяльної допомоги Шкільній Раді. Вже на педагогічній конференції в Шикаґо, в грудні 1965 року, коли відбувся також з'їзд опікунів шкіл, вирішено побирати від кожного учня щорічно вписового по одному долярові. Однак, не всі школи виконали це, а Шкільна Рада не могла розгорнути наміченої праці.

Справа допомоги Шкільній Раді і потребуючим школам була дискутована на Світовій Виховно - Освітній Сесії, що відбулася у листопаді в Ню Йорку в рамцях Світового Конґресу Вільних Українців. Тоді рішено приступити до створення Рідношкільного Фонду, що потвердила також Світова Конференція Українських Педагогів, яка відбулася в травні 1968 в Торонто, де створено Світову Координаційну Виховно-Освітню Раду.

Централя Опікунів Шкіл Українознавства в тісній співпраці з Шкільною Радою перебрала справу збирання пожертв на Рідношкільний Фонд. Централя Опікунів наших шкіл існує вже кілька років, а Центральна Управа працює тепер у Дітройті.

Справа виховання і навчання нашої молоді у своїх школах — справа всього нашого громадянства, яке повинно допомагати батькам і вчительству вдержувати наші школи на належній висоті. Опікуни шкіл мусять перебрати на себе велику частину праці.

Рідношкільний Фонд призначений на організацію і ведення рідного шкільництва — дитячих садків і світличок, шкіл і курсів українознавства, педагогічних курсів, на видання шкільних підручників і інших посібників літератури для дітей і молоді, фахового педагогічного журналу, на стипендії для бідних учнів. У Рідношкільному Фонді братимуть участь Шкільна Рада, Централя Опікунів Шкіл Українознавства, Союз Українок, Об'єднання Педагогів і Об'єднання Правників Дитячої Літератури.

Централя Опікунів Шкіл Українознавства плянує різного роду заходами здобути матеріяльні засоби, щоб можна було не тільки вдержувати, але й розбудовувати рідне шкільництво. Централя Опікунів вважає, що масове членство в товариствах „Рідна Школа", датки громадян у формі цеголок „Рідної Школи", датки на Рідношкільний Фонд, льотерія в крайовому маштабі і інші надходження дадуть можливість кожному причинитись до росту Р і д н ошкільного Фонду.

Розподіл зібраних сум мають проводити представники тих організацій, які користають з того Фонду, а також покликані для того представника громадянства. Контрольна комісія повинна переводити контролю господарювання Фондом, а вислід перевірки подавати до загального відома.

До цієї справи взялися люди, які вже кільканадцять років працюють на рідношкільній ниві і треба вірити, що громадянство їм поможе.

IX КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Канади підтримала головний український проєкт для вшанування тієї дати — збірку на мільйонову Культурну Фундацію ім. Т. Шевченка. На рекомендацію Президії КУК канадійський уряд відзначив медалями сторіччя багатьох українських діячів.

Великою нагодою для українців Канади була міжнародна Виставка „ЕКСПО-67" в Монтреалі, де майже щодня відбувались ті чи інші мистецькі виступи вільних українців; у липні відбувсь окремий „Український Тиждень", з ініціятиви жіночих організацій, членів КУК, з виступом кількох тисяч української молоді. Щоб поінформувати к а н а дійських громадян про справжній стан України, мови, культури, економіки тощо, Відділ КУК у Монтреалі помістив у місцевій пресі велике „Звернення", вказуючи на колоніяльний стан „УССР". До 100-ліття Канади КУК видав також тримовний памфлет про осяги українців у Канаді за 75 років, накладом в 50.000 прим., розісланий тисячам діячів, дипломатичним представникам, членам Уряду Канади і т .д. Видатну ролю відіграв КУК у створенні й проведенні СКВУ, бо КУК був ініціятором самої ідеї проведення Світового Конґресу Вільних Українців, що відбувся в Ню Йорку в листопаді 1967 р., з участю 1 - 003 делеґатів із 17 країн вільного світу. Програмова Комісія при КУК підготувала програмові матеріяли СКВУ, усталюючи їх з іншими організаціями. На запрошення КУК прибув і брав участь у СКВУ кол. прем'єр Канади Д. Діфенбейкер, виступав міністер праці М. Стар та ін.

На початку лютого 1968 р. Президія КУК видала „Білу Книгу" на звідомлення Королівської Комісії в справах двомовлення в Канаді, домагаючись конституційної ґарантії прав українській мові в тій країні. З нагоди 50-ліття Української Державности в багатьох осередках відбулись Українські Тижні, були видані відповідні проклямації і т.п. Президія КУК включилась у працю Всеканадійської Комісії Прав Людини; крім того, представники КУК були на світовій ювілейній конференції в Тегерані, де українська делеґація спільно виконала чималу інформативну працю.

Більшу й більшу увагу звертає КУК на становище української мови в Канаді. Крім різних заходів, з його ініціятиви відбулись наради в справах вивчення української мови в середніх школах деяких областей країни, також випущено за новою методою звуково-зоровий підручник української мови, чим полегшено вивчення української мови і, одночасно, українська мова стала в списку 8 світових мов, охоплених методою Чилтон-Дідьє. Внаслідок цього Міністерства освіти Манітоби, Алберти і Саскачевану вже замовили для шкіл таких підручників на понад 23.000 дол.

Комітет Українців Канади постійно утримує в різноманітних формах жвавий зв'язок з українськими громадами по всій країні, співпрацює з українськими парляментарними колами в Канаді. Від 1965 до 1968 року включно Централя КУК видала 15 звернень і закликів: святкування Листопадового Зриву, 100-річчя народин Ів. Франка, заклик про Український Фестиваль у Давфині, заклик у справі вивчення української мови, лист-протест проти переслідування українців на Батьківщині і т. д., аж до найновіших, в тому й заклик про святкування 100-літнього ювілею „Просвіти". Впродовж трьох останніх років КУК зробив 16 інтервенцій, спростувань і протестів, що стосувались різних подій або невірних пресових та радіо повідомлень щодо України, її поневолення, ролі українців у житті Канади і т. п. У серпні ц. р. з ініціятиви КУК відбуто у Вінніпеґу велику демонстрацію проти совєтської окупації Чехо-Словаччини. Впарі з цими заходами, КУК надавав у міру фінансової с п р о можности субвенції для різних публікацій і сам видав 12 Бюлетенів КУК, в тому й три спеціяльні побільшені числа. Централя КУК в середньому диспонувала щороку сумою 35 тис. дол., недостатньою сумою для здійснення всіх плянів праці.

Тепер у Централі КУК та по Відділах триває активна підготовна праця до проведення 9-го Конґресу Українців Канади. В розділі „Напрямні праці на майбутнє" підкреслено особливу вагу найтіснішої співпраці з усіма українськими Церквами та кладеться велику вагу на справу українського виховання доросту в Канаді — молодих носіїв української мови, культури і традицій.

На Полтавщині зрили бульдозерами історичну могилу

Полтава. — Місцева обласна газета „Зоря Полтавщини" ще в числі з 21 червня ц. р. надрукувала таку вістку з села Лиман Другий: „Неподалік від контори колгоспу імені Шевченка і Друголиманського с і л ьського клюбу височіла могила. За генеральним пляном забудови села тут зводиться восьмирічна школа. Вирішили могилу розрівняти. Запрацював бульдозер. Раптом сталеве лезо його наткнулось на якісь дерев'яні обаполи. Будівельники придивилися ближче і побачили залишки трун з товстих дощок. Вони лежали кількома шарами. По л а ш т унках, знайдених у могилі, не важко було здогадатися, що там поховані воїни: металеві предмети, схожі на ножі, залишки якогось полотнища (очевидно, бойове знамено)". В тій же обласній газеті зазначено, що труни були ще не цілком зітлілі, отже, те поховання не належить до княжих часів, а до значно пізніших. Там знайшов тракторист дві монети з написом „1824", але не російського, а невідомого походження. Вістка в „Зорі Полтавщини" закінчувалась заувагою, що після шведсько-російської війни в 1709 році — жодних воєн на тій частині території України довший час не було: „Яких же воїнів поховано біля села Лиман Другий?" — патетично запитувала газета. На цей запит відповів у київській „Культурі і Житті" доктор історичних наук Д. Теліжин: „Пізно, надто пізно апелювати до вчених!.. Могила знищена, і ніхто вже не розкриє її таємниці". Учений в кінці відповіді підняв важливе питання „соціялістичної законности": „Хто дозволяв руйнувати могилу, що, як і всі пам'ятки старовини, в нашій країні охороняться законом? І друге: якщо курган справді треба було знести у зв'язку з реконструкцією села, чому земляні роботи в цьому районі проводилися без специялістів-археологів?..

ВІДРОДЖУЮТЬ СТАЛІНСЬКУ ТЕРМІНОЛОГІЮ

Совєтська преса вдається дедалі, то частіше до висловів і термінології з часів сталінщини, особливо в питаннях ідеології та в підганянні до праці. Кілька прикладів з нових чисел „Радянської України", „Молоді України", „Сільських Вістей" та ін. газет: „Будьте впевнені, що виробничі тили вам забезпечені. Запорука того — наша самовіддана праця. Цього року ми видамо на-гора тисячі тонн надпланового вугілля". Після полету сателіта „Зонд 5" на Місяць: „Перемогу, здобуту вченими СССР, науковці розцінюємо як політичний факт. В той час, коли американські „бомбардувальники" і т. п. Навіть у віршах:

„Від Амуру аж до Амазонки,
Вд Москви до буряних пісків,
Над новим багряним
горизонтом
Ми світили зорі на Кремлі,
Щоб у вік „Восходів"
і „Зондів"
Стартував з жовтневої
землі". і т. д.

Загальну характеристику праці української політичної еміґрації подав напр., сатиричний журнал „Перець" під не надто жартівливим наголовком: „Поріддя юди"...

Д-р Богдан Олесницький

БАТЬКІВЩИНУ МОЖНА ЛЮБИТИ І НА ЧУЖИНІ...

(Слово, виголошене на З'їзді станиславівців 21 вересня 1968 р.)

(2)

В той час при вул. Липовій державна гімназія з руською мовою навчання — наперекір дорученням кураторії і міністерства освіти — продовжувала спершу за Сабата, а далі за Джерджа і Левицького виховувати молодих українських патріотів і свідомих національного обов'язку українських інтеліґентів.

Не менше важливу ролю для виховання національно свідомих кадрів інтеліґенції виконували Дівоча Гімназія УПТ „Рідна Школа" та Учительський Семінар Сестер Василіянок, що його професором перед виїздом до Канади був присутній тут наш достойний гість о. д-р Василь Кушнір, президент Світового Конґресу Вільних Українців.

Після закінчення гімназії навіть найталановитішим українським студентам тяжко було вступити до польських університетів. З політичних причин на таких важливих факультетах, як медицина, ветеринарія чи політехніка, у відношенні до українців було заведено т. зв. „нумерус клявзус". Це й було причиною, чому багато наших станиславівських студентів записувалися на факультети, які пізніше не забезпечували їм незалежного хліба, або йшли на теологію, на якій у Станиславові в той час вже зобов'язував целібат. Ті, які мали матеріяльні засоби і могли дістати пашпорт, виїздили на студії закордон, не зважаючи на перешкоди, що їх ставили поляки.

Природний запал і гін української сільської і міської молоді до науки, її невгамовне прагнення до високої освіти у тих невимовно важких часах політичної та економічної пресії — були направду подивугідним і дуже відрадним ф е н о м е н ом, були виявом живучости та сили українського духа. Вони з ще більшою силою виявилися після упадку Польщі, пізніше серед нашої молоді на еміґрації, яка з ентузіязмом кинулася до університетських студій, у висліді чого збільшилися кадри наших учених і професійної інтеліґенції.

З початком вересня 1939 року, коли перші німецькі бомби впали на Станиславів, коли довгі валки авт з польськими державними вельможами одна за одною, тікаючи до Румунії, переїздили через Станиславів, здавалося, що для нашого міста і для нашої землі — після гнітючої польської ночі — прийде світанок волі. На жаль, у договорі Ріббентропа-Молотова передбачалось що інше — і ще темніша ніч першої большевицької окупації запала над Станиславовом і всією Галицькою Україною.

А відтак прийшли дальші історичні події з коротким ясним етапом українського правління, а згодом період жорстокого терору ґестапівських посіпак під командою садиста Крюґера. Багато, багато наших станиславівських земляків знищили і закатували одні й другі „визволителі".

У той час „жорстокий, як вовчиця", багато відважних синів і дочок Станиславівської землі склали найвищу жертву крови і життя у рядах Української Повстанської Армії, яка на два фронти ставила чоло брутальним силам окупантів, обороняючи честь і славу волелюбних українців і збройним чином засвідчуючи нашу волю і наше непередавнене право бути сувереном на власній землі.

Інші із зброєю в руках пішли добувати волю і славу у Дивізії „Галичина", багато з них впало на полі слави у бою під Бродами.

Вкінці вся західньоукраїнська територія, а з нею й Станиславів знову опинилися в УССР — на долю й недолю з усім українським материком. Московський окупант змінив назву Станиславів на нібито українську Івано-Франківське. І хоч як приємно знати, що нашому дорогому і незабутньому місту надано ймення найбільшого сина Галицької землі, навряд чи форма тієї назви, а головно її закінчення відповідають духові української мови.

Та це не важне. Наш Станиславів живе, розвивається, росте. Він був, є і буде українським містом. Полякам не вдалося його спольщити. Москалям не вдасться його змосковщити.

Це не важне, що замість вулиць Ґолуховського, Собєського, Казимирівської чи 3-го Мая тепер там вулиці Чапаєва, Леніна, Щорса, Ворошилова. Тими нашими до болю рідними вулицями ходять тепер молоді українські люди, про яких ми знаємо, що вони свідомі — хто вони такі.

Для них, як і для нас, Станиславів чи Івано-Франківське — не що інше, як частка української землі, частка української душі, українського серця.

(Кінець)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ФОНД КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА УКРАЇНСЬКІ СТУДІЇ В ГАРВАРДІ —

ПОТРІБНО: $600,000; ЗІБРАНО ДОСІ: $533,000 ВПЛИНУЛО В ОСТАННІХ ДНЯХ: $7,000 ЩЕ ПОТРІБНО: $60,000

ЧЕКИ ВИСТАВЛЯТИ НА: UKRAINIAN STUDIES CHAIR FUND, 302 WEST 13th STREET, NEW YORK, N.Y. 100014

ВІДОЗВА

ДО ВСІХ КОЛИШНІХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ЧЛЕНІВ УПРАВ УСІХ КЛІТИН „ПРОСВІТИ"

Філядельфійський Громадський Комітет для вшанування 100-ліття „Просвіти", приготовляючи Ювілейний Концерт на день 8-го грудня ц. р., уважає, що вшанування „Просвіти" було б неповне, якщо б не згадати людей, що працювали на просвітянському полі і часто за те були переслідувані.

„Просвіта" могла діяти і розвиватися тільки завдяки своїм ідейним працівникам.

Бажаючи привітати, відзначити, зложити прилюдну подяку та представити молодшому поколінню усіх тих ідейних осіб, що належали до управ Головного ВВиділу, філій, читалень і в якийнебудь спосіб працювали над піднесенням і поширенням нашої культури, національної свідомости та ідей „Просвіти", просимо їх цією дорогою подати нам до кінця жовтня ц. р. свої адреси та зазначити коли, де і в якому характері працювали на просвітянському полі, а в міру можливости, прибути особисто на святковий концерт, що відбудеться 8 го грудня 1968 р. о 6-тій год. веч. в залі школи Б. Франкліна

Зголошення просимо слати на руки секретаря Комітету.

Д-р Микола Рибак, голова
Володимир Мацьків, секретар

Перед недалекими вже виборами Степан Дзюба не має опонентів у Вінніпезі

Вінніпеґ. — Голова Міської Ради, посадник Степан Дзюба не має дотепер жодного опонента перед виборами, що відбудуться 29 жовтня до Міської Управи того великого канадійського міста. Крім нього, кандидують: Павло Парахин на „алдермена", Ольга Мемрик — на шкільну радну, Іван Сулимка та К. Ґаланчук на „кансилменів метро". Всі українські кандидати мають повну підтримку як наших Церков, так і взагалі українців міста. Між кандидуючими дотепер ще брала участь в таких кампаніях п-і Ольга Мемрик, про яку повідомляв „Поступ" з 6 жовтня наступне: Ольга Мемрик кандидує перший раз до Шкільної Ради на каденцію одного року на місце шкільного „троста" українця Володимира Пащака, який не хоче більше кандидувати. Ольга Мемрик має вже політичну рутину і досвід, бо довгі роки є секретаркою в адвокатській канцелярії відомої діячки судді Марії Вавриків, Королівського Радного. Посадник Ст. Дзюба буде переобраний через аклямацію.

Ділимося болючою вісткою
з Рідними, Приятелями та Знайомими,
що з волі Всевишнього, прийнявши Найсвятіші Тайни,
ненадійно у 70-му році життя, 4-го жовтня 1968 р.
у шпиталі в Алентавн, Па., відійшла у Вічність
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБУСЯ

бл. п.

ПЕЛАГІЯ НОСАЛЬ
(з дому Дунець)

I. вото ТВЕРДОХЛІБ
II вото ТРЖЕПІЛЬ

Покійниця родилася 5-го червня 1898 р. в селі Масловці, р-н Проскурів на Поділлі, Україна. За голосом національного духа 1918 Покійниця вступила під час вздвигу до армії УНР під проводом Симона Петлюри. Була Сестрою Жалібницею 2-ої Волинської Стірлецької Дивізії ім. Козловського. Перейшовши Збруч, Покійниця від 1920 року жила в таборі інтернованих в Каліші, Польща. Дбавши про родину, знаходила час для співпраці з Укр. Жіночим Союзом у таборі.

Тяжкі обставини життя під час Другої Світової Війни — живши в Зальцбурзі, Австрія, в D.P. Camp, Lersefeld, здоровля Покійної дуже підупало. Всеж Вона знайшла спокійне і щасливе життя тут в Америці.

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 11-го жовтня ц. р. в пох. заведенні Когута в Алентавн, Па., о год. 7-ій веч., а у суботу 12-го о год. 9 ранком. Тіло Покійної буде внесене до Укр. Православної Церкви у Нортгемптон, Па. З тієї Церкви вирушить процесія о 11 год. на Українське Кладовище в Бавнд Бруку, Н. Дж., на якому о год. 1 по пол. відбудеться ПОХОРОН.

Жалем пригноблені:

муж — МИКОЛА
донька — МАРІЯ
зять — АНТІН
внуки: ЗОРЯНА, ОЛЕКСАНДРА, РОСТИСЛАВ СЕНЮКИ

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що в понеділок, 7-го жовтня 1968 р. упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, ТАТО, ДІДУНЬО і БРАТ

бл. п.

ІВАН ЛЯШОК

проживши 77 років
(зам. при 10 Stegman Ct., Jersey City, N.J.)

ПАНАХИДА в середу, 9-го жовтня 1968 р. о год. 7:30 веч. в пох. заведенні Ковальчика.

ПОХОРОН в четвер, 10-го, о год. 9-ій з пох. заведення до церкви та о год. 9:30 з церкви на цвинтар Holy Cross Cemetery, North Arlington, N.J.

В глибокому смутку:

дружина — КАТЕРИНА з дому БРІЦКЕ
доньки: МАРІЯННЯ РОЧК
ГЕЛЕН ДАНЛЕЙ
син — ВАСИЛЬ
сестра МАРІЯ КУЦЬ
та 11 Внуків

Літературно-Мистецький Клюб у Філядельфії, Па.

СУБОТА, 12-го ЖОВТНЯ 1968
Заля „ТРИЗУБА"
4932 Н. Брод Ст.

Висвітлення фільму ПЕТРА КОНДРАТА

„СКИЛЯСТІ ГОРИ В КАНАДІ ТА КОЛОРАДО"

Пояснюватиме Петро Кондрат

Вступ один доляр. Гостей щиро вітаємо.
Початок о год. 7-ій веч.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР „ДУМКА" в НЮ ЙОРКУ

запрошує шановних батьків, які бажали б записати своїх дітей до дитячого хору „МОЛОДА ДУМКА" на сходини, що відбудуться в суботу, 12-го жовтня 1968 р. о год. 12 в полудне в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку в домівці хору ч. кімнати 48.

Про завдання і плян праці „Молодої Думки" поінформує шановних приявних її диригент п. Зірка Береза. Від числа охочих співати в хорі буде залежати чи так корисна праця над нашою дітворою в плеканні рідної пісні буде відновлена.

УПРАВА ХОРУ

Увага! *Увага!*

ПИТТСБУРҐ, Па.

ЗАХОДАМИ
ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УНС ЗАХІДНЬОЇ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ
відбудеться

БЕНКЕТ

для відзначення

75-ЛІТТЯ „СВОБОДИ"

в суботу, 12-го жовтня 1968 року
WILLIAM PENN HOTEL — PITTSBURGH, Pa.

Початок: 6:30 веч.
Вступ $6.50

Головними промовцями на Бенкеті будуть:
головний редактор „Свободи"
АНТІН ДРАҐАН
і
редактор англомовної частини „Свободи"
ЗЕНОН СНИЛИК

По Бенкеті відбудеться
ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ

Під час забави виступить танцювальний ансамбль „МОЛОДЬ УКРАЇНИ" під управою п. ЛЮБИ ГЛУТКОВСЬКОЇ.

ЗА КОМІТЕТ:
Василь Сачко Іван Мічел Петро Кочірка

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими,
що дня 7-го жовтня 1968 року ненадійно
відійшла у Вічність
наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

КАТЕРИНА МАСЛОВИЧ
з дому БЕДРИЛО

на 69-му році життя.

ПАНАХИДА в середу, 9-го жовтня 1968 р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Івана Сенка, 213 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y.

ПОХОРОН в четвер, 10-го жовтня 1968 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви св. Духа в Брукліні, а відтак на Український Православний Цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

муж — ТОМА
доньки: МАРІЯ ЗУБ з дітьми
АННА КРАВЕЦЬ з мужем ТЕОДОРОМ
сини: КИРИЛО з дружиною і дітьми
МИРОН з дружиною і дітьми

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої
ДРУЖИНИ, МАМИ і БАБЦІ

бл. п.

ФРАНЦІШКИ МАНАЦЬКОЇ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в суботу, 12-го жовтня 1968 року

о год. 8:30 рано
в Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ
при 7-ій вулиці.

Просимо Рідних, Приятелів, Знайомих та Бережанців на цю Службу Божу.

Чоловік: ЕВСТАХІЙ
Діти: доня МАРІЯ з мужем БОГДАНОМ
Внуки: БОГДАННА, СТЕПАН і РОМЦЯ

З глибоким жалем та смутком повідомляємо
Рідних, Приятелів і Знайомих,
що дня 24-го вересня 1968 року помер в Німеччині
на 76-му році життя,
заосмотрений Найсвятішими Тайнами

інж.-лісник
РОМАН КУРИЛОВИЧ

В глибокому смутку:

ЕВГЕНІЯ КУРИЛОВИЧ-ЧАПЕЛЬСЬКА — стриєчна сестра з мужем АНДРІЄМ і донькою МАРТОЮ
СОФІЯ та СТЕФАНІЯ — сестри з Родинами в Україні
Рідня в Америці й Европі

ПОЖЕРТВИ

на Український Конґресовий Комітет Америки і Дім Українських Старців у Філядельфії, зложені Громадянами на поминках по знаній громадській діячці в Лос Анджелесі, Каліфорнія,

бл. п.

АНАСТАЗІЇ МОРДУС

похорон якої відбувся 17-го серпня 1968 року.

По 10.00 дол.: О. Ґац, Е. Ґонсет, М. Новак, В. Шкраба.
По 5.00 дол.: П. Р. Вибираний, С. Грицько, М. Доманюк, І. Дутеа, Ю. Ліпінський, Е. Маланчук, К. Маланчук, Ю. Мотуз, А. Филипенко.
По 2.00 дол.: М. Мірра, Б. Ребб.
1.00 долар: М. Е. Новак.

РАЗОМ: 90.00 долярів.

В ТРЕТЮ БОЛЮЧУ РОКОВИНУ

Замість квітів на могилу
мого Дорогого МУЖА

ІВАНА АНДРІЯНОВИЧА ДЯЧЕНКО

складаю 20.00 долярів
на Український Конґресовий Комітет Америки.

В глибокому смутку —
ТАНЯ ДЯЧЕНКО

Замість квітів на могилу
бл. п. А. ЯРОШ
складаємо 10.00 долярів
на Катедру Українознавства в Гарварді.

М. САВДИК

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що 5-го жовтня 1968 року в Честер, Па.,
упокоївся в Бозі
наш Найдорожчий
МУЖ, ТАТО і ДІДУНЬО

бл. п.

ІВАН МИХАЙЛІВ

був. директор Союзу Кооператив в Підгайцях, старшина УГА, учасник Визвольних Змагань, член і провідник численних українських організацій на Рідних Землях і в Честер.

ПАРАСТАС — у вівторок, 8-го жовтня, о год. 8-ій веч. в пох. заведенні Кансвського.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбудуться в середу, 9-го жовтня 1968 р. о год. 9:30 ранку з церкви св. Духа в Честері, Па. на місцеве кладовище Marcus Hook.

В глибокому смутку:

ВОЛОДИМИРА — дружина
АННА — донька з мужем ЛЮБОМИРОМ КОЦЮБОЮ
ЮРІЙ, АНДРІЙ і ЕВГЕН — внуки
Брати і Сестра та численна Родина на Рідних Землях

Фестиваль найновіших польських фільмів, ще не граних на терені ЗСА

ПОВНОЮ СИЛОЮ ВПЕРЕД

знаменита комедія, в головній ролі незабутній

Збіґнєв Цибульський

та чудовий кольоровий шедевр Б. ПРУСА

КАТАРИНКА

В середу і четвер 9-го і -10-го жовтня в Central Theatre, Passaic, N.J.
В понеділок і вівторок 14 і 15 жовтня в Meserole Theatre, Greenpoint, Brooklyn, N.Y.

Фантастична комедія

ЗВАРІЙОВАНА НІЧ

та кольоровий польський "western" на тлі новелі Г. СІНКЕВИЧА

КОМЕДІЯ ПОМИЛОК

з Ольгою Цембринською в головній ролі.
Тільки через один день
у Вівторок, 15-го жовтня в Liberty Theatre в Elizabeth, N.J.

Увага: всі новочасні кіна на 2,000 глядачів. Популярні ціни, багато місця для паркования.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ чи
- КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

У смутку повідомляємо Рідних, Приятелів і Знайомих,
що дня 23-го вересня 1968 р. по тяжкій недузі упокоївся в Бозі
на 72-му році життя
наш Найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО і ДІДУНЬО

бл. п. д-р ІВАН КУТИНСЬКИЙ

народжений в Мостиськах, Україна

ПОХОРОН відбувся дня 26-го вересня у Шикаґо з похоронного заведення Музика і Син до храму св. Володимира, а опісля на цвинтар св. о. Николая.

Горем прибиті:

МАРІЯ — дружина
ІГОР — син з дружиною ОЛЬГОЮ і донечкою УЛЯНОЮ
Сестра і Шваґер в Україні
Родина в ЗДА, Канаді і Україні

ВІДДІЛ ОбВУА у ЧЕСТЕР, Па.
ділиться сумною вісткою з усіма Членами-Побратимами ОбВУА і усім Громадянством у ЗСА, що
дня 5-го жовтня 1968 у госпіталі у Честер, Па.
помер Блаженної Пам'яті

поручник ІВАН МИХАЙЛІВ

старшина Української Армії, учасник Визвольних Змагань; бувший Директор Повітового Союзу Кооператив у Щирці, Коломиї і Підгайцях; голова Відділу ОбВУА у Честер, Па., довголітній голова Контрольної Комісії відділу УККА у Честер, Па. та член усіх українських організацій у Честер, Па.

ПАРАСТАС відбувся у вівторок, дня 8 жовтня 1968 року у погребовім заведенні п. В. Кансвського при 2524 Вест 3-тя вул. у Честер, Па.

ПОХОРОНИ відбулися з Української Католицької Церкви св. Духа у Честер, Па. о год. 9-ій рано у середу, дня 9 жовтня 1968 на цвинтар у Маркус Гук, Па.

Родині незабутнього Побратима-Поручника складаємо щиро-сердечні співчуття.

ВІДДІЛ ОбВУА у ЧЕСТЕР, Па.

КОНЦЕРТИ

МИСТЕЦЬКИХ АНСАМБЛІВ ОСЕРЕДКУ СУМ З ТОРОНТА

„ПРОМЕТЕЙ" і „ДІБРОВА"

У програмі бере участь танцювальний ансамбль „ВЕРХОВИНЦІ"

НЮ ЙОРК!
Субота, 12-го жовтня 1968 р.
ГОД. 8-ма ВЕЧ.
Авдиторія High School of Fashion Institute
255 West, 24th Street, New York, N.Y.
Проситься прибувати вчасно!

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ!
Неділя, 13-го жовтня 1968 р.
ГОД. 8-ма ВЕЧ.
Авдиторія Benjamin Franklin High School
Philadelphia, Pa.
Масовою участю підтримаймо ці наші молодечі одиниці!

МИСТЕЦЬКІ СУМІВСЬКІ АНСАМБЛІ ПРИЇДУТЬ З ТОРОНТА ДО НЮ ЙОРКУ

Торонто. — Понад 100 юнаків і дівчат з Осередку СУМ виїдуть трьома автобусами до Ню Йорку, щоб у суботу 12 жовтня увечері дати в авдиторії „Фешен Інституту" концерт з українською програмою. Прибуде хор „Діброва" під мистецьким керівництвом Василя Кардаша і хор „Прометей", які виступатимуть спільно, під акомпаніямент Марти Кравців - Барабаш. Крім того, у програмі бере участь танцювальний ансамбль із Торонта „Верховинці", мистецький керівник хореограф Ярослав Клунь. Між концертовими точками виступатиме з „монологами" Вол. Довганюк. Молоді мистецькі сили з Торонта прибувають на запрошення нюйоркського Осередку СУМ під керівництвом Корнелія Василика. Хористи і учасники Танцювального Ансамблю виступатимуть з народних строях. У неділю вони дадуть концерт у Філядельфії.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ

ДЛЯ СКРІПЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ПРАЦІ ВІДДІЛІВ ТА ОКРУГ УНСОЮЗУ І ДЛЯ УСПІШНОГО ЗАКІНЧЕННЯ ЦЬОГОРІЧНОЇ КАМПАНІЇ НА ПЕРЕДОДНІ 75-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ

— ВІДБУДУТЬСЯ —

ОКРУЖНІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ НАСТУПНИХ ОКРУГ:

ДАТА:	МІСЦЕВІСТЬ:	ДОПОВІДАЧІ:
12 ЖОВТНЯ (субота)	КЛІВЛЕНД Укр. Народний Дім 2255 Вест 14 вул. Початок о год. 7 веч.	СТЕПАН КУРОПАСЬ заст. гол. предсідника ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар ТАРАС ШМАГАЛА головний радний
13 ЖОВТНЯ (неділя)	ЯНГСТАВН Укр. Народний Дім 914 Франклін Аве. Початок о год. 5 по пол.	СТЕПАН КУРОПАСЬ заст. гол. предсідника ЯРОСЛАВ ПАДОХ головний секретар ТАРАС ШМАГАЛА головний радний
	НЮ БРОНСВИК (Округа Перт Амбою) Заля Укр. Католицької Церкви 21 Гілбен Ст. Ню Бронсвик, Н. Дж. Початок о год. 2 по пол.	ЙОСИП ЛИСОГІР головний предсідник СТЕПАН ГАВРИШ головний радний
	ВІННІПЕГ Заля Роял Александра Готелю Початок о год. 4 по пол. (Збори в межах Конгресу КУК союзових делегатів з цілої Канади)	БОГДАН ЗОРИЧ заст. гол. предсідника ІВАН ГЕВРИК головний контролер ВАСИЛЬ ДІДЮК головний радний ДМИТРО ПОПАДИНЕЦЬ головний радний

Союз бувших Українських Вояків у Канаді відбув з'їзд

Торонто (В. Д.). — Заповіджений 6-ий З'їзд членства СБУВ у Канаді відбувся тут в днях 28-29 вересня ц. р. при поважній фреквенції учасників і гостей на всіх імпрезах. На голову Генеральної Управи СБУВ переобрано пполк. І. Липовецького, який на цьому становищі вже перед цим перебував у 3-ох трирічних каденціях. Як на самому З'їзді, так і на спільному вояцькому обіді та на Вояцькому Святі почесним гостем був Віце - президент УНР проф. Микола Степаненко, який репрезенував Державний Центр УНР, виступаючи на всіх імпрезах з відповідними промовами. Він також, в асисті генералів О. Кузьмінського і В. Филоновича, удекорував Хрестами двох капелянів СБУВ — Всч. отців Д. Фотія із Торонта і В. Федака з Гамільтону, а також до 30 вояків і низку спадкоємців Воєнного Хреста. Генерал В. Филонович — голова Головної Управи Союзу Українських Ветеранів в ЗСА, на Вояцькому Святі проголосив постання „Федерації Українських Ветеранських Організацій", що стоїть на ґрунті приправу Дер. Центру УНР, до дня 29-го вересня ц. р. увійшли: Союз Українських Ветеранів в ЗСА, Союз Бувших Українських Вояків у Канаді, Союз Українських Комбатантів в Австралії і два Т-ва б. Вояків Армії УНР у Франції.

Першою Управою федерації її складовими організаціями обрано Генеральну Управу СБУВ у Канаді. По двох роках очолювання Федерації ротаційним способом переходить до інших складових організацій Федерації. Так само на Вояцькому Святі покладено основи під заснування Б-ва Спадкоємців Воєнного Хреста, яке знайшло велике зацікавлення і прихильну поставу до сього серед молодшого покоління. На листі засновників Братства фігурують імена: Юрій Степаненко, Володимир Петлюра, проф. Василь Янішевський, інж. Микола Гавриш, Микола Липовецький, д-р Зоя Плітас, інж. Павло Лимаренко, інж. Святослав Петрів, Павло Волосевич, Василь Мігович, Олександер Білозерський, Лариса Кузьменко та інші.

КРАЄВА РАДА ВОЄННОГО ХРЕСТА ПРИ ГОЛОВНІЙ УПРАВІ ОбВУА В ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

КОМУНІКАТ

в справі надавання хрестів ім. Симона Петлюри колишнім воякам Української Галицької Армії.

Шановні Побратими!

Виконавчий Орган Української Національної Ради в Мюнхені, Ресорт Військових Справ, повідомив нас письмом, датованим в Мюнхені 22-го серпня 1968, що, згідно з роз'ясненням Ресорту Військових Справ, право на одержання Хреста Симона Петлюри мають також колишні вояки Української Галицької Армії

Той самий Ресорт Військових Справ звернувся до нас, тобто до Краєвої Ради Воєнного Хреста, письмом з дня 16-го вересня ц. р., щоб ми взяли на себе обов'язок полагоджувати справи, пов'язані з одержанням цього Хреста.

Супроти цього подається до відома всіх бувших вояків УГА, що зголошення на анкети, які треба виповнити, приймає секретар Краєвої Ради Воєнного Хреста.

Остаємо з вояцьким привітом

Д-р Микола Рибак, голова
Володимир Мацьків, секретар
Інж. Макар Каплистий, член

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

ЧЕТВЕР, 10-го ЖОВТНЯ 1968 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори УНДому — 316 Відд. о год. 8-ій веч. Проситься чл. прибути на збори і вирівняти свої залеглості. — Управа.

В Монтреалі відбулося Свято Зброї

Монтреаль. — Після Панахиди за впавших Героїв, відслуженої в церкві св. Михаїла вранці, кругло 450 осіб старших і молоді взяли участь у Святі Зброї — Святі УПА, що відбулось з ініціятиви Організації УВФронту в неділю 6 жовтня в залі УНО. По відспіванні гимну „О, Канадо" і Салюті впавшим Бійцям, з участю кол. вояків УПА і молоді, святкову академію відкрив старшина УПА А. Дольницький; вояцькі й повстанські пісні виконав мішаний хор „Боян" в народних строях під диригуванням Р. Куліша, доповідачем був ред. Л. Полтава з Ню Йорку. Молода обдарована співачка Анна Чорнодольська в супроводі К. Дені, виконала пісні Нижанківського й Гайворонського, юначка Ольга Купльовська продеклямувала „Україно" В. Симоненка, а вечір закінчивсь в'язанкою упівських пісень у виконанні Мандолінового Ансамблю ЮСУМ під керівництвом мгр. С. Гарасимовича, з участю дітей декляматорів і солістів: брата й сестри Михайлик, О. Шульган і Кардаш. Свято, в якому взяли участь, крім священослужителів, старших і молоді, багато вояків і старшин різних українських військових формацій, закінчилось спільним співом Національного Гимну. Декорував сцену П. Андрусишин. „Українська Народна Каса" в Монтреалі видала святкову програму. На святі був присутній директор Канадійської Канцелярії УНСоюзу Богдан Зорич. Відповідальним за проведення Свята Зброї був Микола Андрухів, громадський діяч та один з активних працівників УНСоюзу на канадійському терені.

ЗАПРОШУЮТЬ СТАТИ ЧЛЕНОМ ФОНДУ ДМ. ДМ. ДОРОШЕНКА

Ню Йорк. — Створений в 1950 р. при УВАН „Фонд допомоги вченим ім. Дмитра Дорошенка" під керівництвом проф. Наталії Осадчої-Янати, опікується, в залежності від припливу пожертв, 15-17-тьма старшого віку українськими науковцями в п'ятьох вільних країнах світу. Правління Фонду звертається з закликом надсилати пожертви і по змозі — ставати постійними членами Фонду, щоб в міру можливости вносити внески, звільнені відпочатку, для допомоги іншим. Писати, зазначивши в листі або на конверті „На Фонд Дм. Дорошенка", на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc., 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025.

ТАРЗАН, ч. 6073. Клопоти з линвою!

Виставляючи знов з глибини кратерового озера голову і загрожуючи їхньому збудованому мостові, водна потвора з'явилась знов... Слизька й жахлива.

— Беріть линву, Тарзане! Зловіть цю потвору, поки знов не пірне у воду! — Вона може бути заслизька для линви!

— Вона зловить нашу линву, Іто... поки я зможу на неї закинути. Вона її не випустить! — Найбільший рот, який я колинебудь бачив. Тягнім сильно.